

Obsah / Contents

Enea Silvio Piccolomini a jeho <i>Historie česká</i> (František Šmahel)	xiii
Enea Silvio Piccolomini and His <i>Historia Bohemica</i> (František Šmahel, transl. by Kathleen Hayes)	liii
Ediční poznámka (Dana Martinková – Alena Hadravová)	xcviii
Foreword to the Edition (Dana Martinková – Alena Hadravová, transl. by Kathleen Hayes)	ci
Nota editorum (Dana Martinková – Alena Hadravová)	civ

Aeneae Silvii HISTORIA BOHEMICA

Enea Silvio: HISTORIE ČESKÁ

Praefatio	2
Předmluva	3
Liber primus / Kniha první	
I. De situ regionis Bohemicae, de fluminibus eiusdem et civitatibus ac de Bohemorum moribus	8
O poloze českého království, o jeho řekách a městech a o českých mravech	9
II. De origine gentis Bohemorum	12
O původu českého národa	13
III. De Zechio, primo duce Bohemiae	14
O Čechovi, prvním českém knížeti	15
IV. De Croco, secundo Bohemorum duce	18
O Krokovi, druhém českém knížeti	19
V. De Libussa, filia Croci, quae pluribus annis rexit Bohemiam	18
O Libuši, Krokově dceři, která vládla po mnoho let v Čechách	19
VI. De Primislao, tertio Bohemorum duce	20
O Přemyslovi, třetím českém knížeti	21
VII. De puella Valasca, quae principatum Bohemiae more Amazonum septennio potenter obtinuit	24
O dívce Vlastě, která po způsobu Amazonek vládla mocně po sedm let v Čechách	25

VIII. De puella Sarca, quomodo dolose nobilem Stiradum deceperit mortique tradiderit	28
Jak dívka Šárka přelstila urozeného Ctirada a vydala ho na smrt	29
IX. De Nimislao, quarto, ac Mnatha, quinto Voinoque, sexto, nec non Vinslao, septimo, Bohemorum ducibus	32
O Nezamyslu, čtvrtém, Mnatovi, pátém, Vojenovi, šestém, a Vnislavu, sedmém českém knížeti	33
X. De Grezomislao, qui et Neclam dictus est, octavo Bohemorum duce et de gravi bello, quod gessit cum patruo suo Vratislao	34
O Křesomyslovi, který byl nazýván také Neklan, osmém českém knížeti, a o kruté válce, kterou svedl se svým strýcem Vratislavem	35
XI. De infidelitate Duringi, qui Vratislai filium sibi commissum interfecit poenamque condignam dedit	36
O nevěrném Durynkovi, který zavraždil sobě svěřeného Vratislavova syna a byl po zásluze potrestán	37
XII. De Hostivico, nono, et Borsivoio, decimo, Bohemorum ducibus, qui et ultimus paganorum ducum fuit et tandem cum uxore sua fidem Christi suscipiens baptizatus est	38
O Hostivitovi, devátém, a Bořivojovi, desátém českém knížeti, který byl i posledním pohanským knížetem a posléze, přijav se svou manželkou Kristovu víru, byl pokřtěn	39
XIII. De situ Moraviae et Svaducupo, paenultimo rege eiusdem, qui et primus Christianus inter reges Moraviae fuit	38
O poloze Moravy a o Svatoplukovi, jejím předposledním králi, který byl i prvním křesťanským králem na Moravě	39
XIV. De Spitigneo, undecimo, ac Vratislao, duodecimo, Bohemorum ducibus	42
O Spytihněvovi, jedenáctém, a Vratislavovi, dvanáctém českém knížeti	43
XV. De sancto Venceslao martyre, tertio decimo, et fratre suo Boleslao, quarto decimo, Bohemorum ducibus	42
O mučedníku svatém Václavovi, třináctém, a jeho bratru Boleslavovi, čtrnáctém českém knížeti	43
XVI. De Boleslao, quinto decimo Bohemorum duce	46
O Boleslavovi, patnáctém českém knížeti	47
XVII. De Boleslao, sexto decimo Bohemorum duce	48
O Boleslavovi, šestnáctém českém knížeti	49
XVIII. De Odalrico, septimo decimo Bohemorum duce	50
O Oldřichovi, sedmnáctém českém knížeti	51
XIX. De Bizetislao, decimo octavo Bohemorum duce	54
O Břetislavovi, osmnáctém českém knížeti	55
XX. De Spitigneo, decimo nono Bohemorum duce	58
O Spytihněvovi, devatenáctém českém knížeti	59
XXI. De Vratislao, vicesimo Bohemorum duce	58
O Vratislavovi, dvaacátém českém knížeti	59

Liber secundus / Kniha druhá

XXII. Vratislaus dux Maguntiae in regem creatur per Henricum, imperatorem quartum, regnoque Bohemiae Poloniam, Sclesiam, Lusatiam Moraviamque adiecit	62
Kníže Vratislav byl povýšen v Mohuči císařem Jindřichem IV. na krále a připojil k českému království Polsko, Slezsko, Lužici a Moravu	63
XXIII. De Conrado, vicesimo primo, Bizetislao, vicesimo secundo, ac Boleslao, vicesimo tertio, nec non Borzinislao, vicesimo quarto, Bohemorum ducibus	64
O Konrádovi, dvacátém prvním, Břetislavovi, dvacátém druhém, Boleslavu, dvacátém třetím, a Bořivojovi, dvacátém čtvrtém českém knížeti	65
XXIV. De Vladislao, vicesimo quinto Bohemorum duce et rege secundo	64
O Vladislavovi, dvacátém pátém knížeti a druhém českém králi	65
XXV. De Sobieslao, vicesimo sexto, et Friderico, vicesimo septimo, nec non Conrado, vicesimo octavo, ac Bizetislao, vicesimo nono, atque Venceslao, tricesimo, Bohemorum ducibus	66
O Soběslavovi, dvacátém šestém, Fridrichovi, dvacátém sedmém, Konrádovi, dvacátém osmém, Vratislavovi, dvacátém devátém, a Václavovi, třicátém českém knížeti	67
XXVI. De Primislao, tricesimo primo Bohemorum duce et rege tertio	66
O Přemyslovi, třicátém knížeti a třetím českém králi	67
XXVII. De Venceslao, Bohemorum rege quarto, et de Othokaro, Bohemorum rege quinto	66
O Václavovi, čtvrtém, a Otakarovi, pátém českém králi	67
XXVIII. De Venceslao, Bohemorum rege sexto	72
O Václavovi, šestém českém králi	73
XXIX. De Venceslao, Bohemorum rege septimo	78
O Václavovi, sedmém českém králi	79
XXX. De Rodulfo, Bohemorum rege octavo	78
O Rudolfovi, osmém českém králi	79
XXXI. De Henrico, Bohemorum rege nono	78
O Jindřichovi, devátém českém králi	79
XXXII. De Iohanne, Bohemorum rege decimo	80
O Janovi, desátém českém králi	81
XXXIII. De Carolo, Bohemorum rege undecimo, qui et postea Romanorum imperator factus Carolus quartus dictus est	82
O Karlovi, jedenáctém českém králi, jenž byl později jako římský císař nazván Karlem IV.	83
XXXIV. De Venceslao, Bohemorum rege duodecimo, qui et rex Romanorum extitit	86
O Václavovi, dvanáctém českém králi, který se stal i králem římským	87
XXXV. De perfida secta Hussitarum et damnatis articulis professionis illius	88
O proradné sektě husitů a zavržených artikulech tohoto vyznání	89

XXXVI. De Iohanne Hus et Hieronymo haeresiarchis in Constantiensi concilio igni traditis	98
O arcikacířích Janu Husovi a Jeronýmovi, upálených na kostnickém koncilu	99
XXXVII. De morte Venceslai regis	106
O smrti krále Václava	107
XXXVIII. De Iohanne Zischa, haeticorum Hussitarum capitaneo, in armis strenuissimo ac victoriosissimo	108
O Janu Žižkovi, vůdci kacířských husitů, smělém i vítězném válečnicku	109

Liber tertius / Kniha třetí

XXXIX. De Sigismundo, Bohemorum rege tertio decimo et Romanorum imperatore	112
O Zikmundovi, třináctém českém králi a římském císaři	113
XL. De civitate Thabor et extruptione eius fratribusque Thaboritis	114
O městě Táboru, o jeho vystavění a o táborských bratřích	115
XLI. De Adamitis haeticis	116
O kacířských adamitech	117
XLII. Quomodo Sigismundus Bohemiam ingressus coronam regni accepit minusque feliciter pugnaverit	118
Jak Zikmund vstoupil do Čech, přijal královskou korunu a nešťastně bojoval	119
XLIII. De Orebitis haeticis	122
O orebitských kacířích	123
XLIV. De multis proeliis et victoriis Iohannis Zischae	122
O mnohých bitvách a vítězstvích Jana Žižky	123
XLV. De Iohanne Rochezana, presbytero haetico	136
O kacířském knězi Janu Rokycanovi	137
XLVI. De morte Iohannis Zischae	136
O smrti Jana Žižky	137
XLVII. De orphanis haeticis, qui se post mortem Zischae separaverunt a Thaboritis	138
O kacířských sirotcích, kteří se po Žižkově smrti oddělili od táboritů	139
XLVIII. De expeditione in Bohemiam contra haeticos et rebelles per Martinum papam quintum instituta et de infelici pugna contra eosdem	142
O výpravě vyhlášené papežem Martinem V. proti českým kacířům a povstalcům a o nešťastném boji proti nim	143
XLIX. De inchoatione Basiliensis concilii et vocatione Bohemorum ad ipsum concilium, ut fidei suae rationem redderent	148
O zahájení basilejského koncilu a povolání Čechů na koncil, aby přednesli zásady své víry	149
L. Oratio Iuliani cardinalis ad Bohemorum legatos responsivaque eorundem	150
Řeč kardinála Juliána k českým legátům a jejich odpověď	151

LI. De victoria Bohemorum fidelium et debellatione morteque Procopii ac aliorum haereticorum	154
O vítězství věrných Čechů, o porážce a smrti Prokopa a jiných kacířů	155
Liber quartus / Kniha čtvrtá	
LII. Quomodo Sigismundus Romae coronatus post multas dissensiones et bella cum pace et gaudio a Bohemis suscipitur	164
Jak byl Zikmund v Římě korunován a po mnoha roztržkách a bojích přijat Čechy s klidem a radostí	165
LIII. De morte Sigismundi imperatoris et quem reliquerit in testamento heredem	174
O smrti císaře Zikmunda a o tom, koho ustanovil dědicem ve své závěti ..	175
LIV. De sepultura Sigismundi imperatoris	176
O pohřbu císaře Zikmunda	177
LV. De Alberto, Bohemorum rege quarto decimo et etiam Romanorum rege ..	176
O Albrechtovi, čtrnáctém českém králi a také králi římském	177
LVI. De morte Alberti, incliti regis	184
O smrti slavného krále Albrechta	185
LVII. Quomodo Bohemi post mortem Alberti eligunt in regem Albertum, Baioariae ducem, sed electioni consentire noluit	186
Jak si Češi po Albrechtově smrti zvolí za krále bavorského vévodu Albrechta, ten však s volbou nesouhlasil	187
LVIII. De Ladislao infante, Bohemorum rege quinto decimo	190
O dítěti Ladislavovi, patnáctém českém králi	191
LIX. De morte Barbarae imperatricis, uxoris Sigismundi	202
O smrti císařovny Barbory, Zikmundovy manželky	203
LX. Quomodo Austriales Ladislaum regem ab imperatore petentes non exauditi bellum movent Novamque Civitatem obsident	204
Jak Rakušané, žádající na císaři krále Ladislava, nevyslyšeni začnou válku a obsadí Nové Město	205
LXI. De eiectione comitis Ciliae et privatione administrationis suae	208
Jak byl celský hrabě vyhnán a zbaven správcovství	209
LXII. De coronatione regis Ladislai	216
O korunovaci krále Ladislava	217

Liber quintus / Kniha pátá

LXIII. De reductione Ulrici, comitis Ciliae, et restitutione administrationis sibi factae	224
O návratu celského hraběte Oldřicha a obnovení jeho správcovství ..	225
LXIV. De dolo comitis Ciliae Iohannem Huniadem ab administratione regni Hungariae cupientis amovere	226
O lsti celského hraběte, který chtěl zbavit Jana Hunyadyho správcovství v Uhrách	227
LXV. De cruce signatis et pugna eorundem contra Turcas victoriaeque apud Albam in Hungaria habitis	230
O křížácích, jejich boji proti Turkům a o vítězství u Bělehradu v Uhrách ..	231

LXVI. De interfectione comitis Ciliae per Ladislaum, Huniadis filium, pa- trata	234
O zavraždění celského hraběte Ladislavem, synem Hunyadyho	235
LXVII. De laude Iohannis Huniadis per regem Ladislaum pronuntiata	238
O uznání, které vyslovil král Ladislav o Janu Hunyadym	239
LXVIII. De captivitate filiorum Iohannis Huniadis et decollatione Ladislai, fi- lii eiusdem senioris	240
O zajetí synů Jana Hunyadyho a o popravě jeho staršího syna Ladi- slava	241
LXIX. De coniuge regi tradenda	242
O králově zasnoubení	243
LXX. De infirmitate et morte Ladislai regis	248
O nemoci a smrti krále Ladislava	249
LXXI. De opinione et causa infirmitatis et mortis regiae	250
Domněnky o příčině královny nemoci a smrti	251
LXXII. De Georgio Pogiebratio, rege Bohemorum sexto decimo	254
O Jiřím z Poděbrad, šestnáctém českém králi	255

Index nominum / Jmenný rejstřík	259
--	------------

